

עידוד מעורבות ומנהיגות

רציונל:

האם אני באמת מבין מהם מאמצי ביה"ס בעידוד למעורבות חברתית?
האם אני לוקח אחריות על החיים שלי ושל הסובבים אותי, ואני מוביל חברתי? מאיפה מתחילים? האם אכן "בבית-הספר מעודדים תלמידים לגלות מנהיגות (למשל: להתנדב למועצת תלמידים, ליזום פרויקטים של שיפור בית-ספרי ועוד)". אלו חלק מהשאלות שנעסוק בהם בסדנה זו.
מבדיקת תוצאות סקרי האקלים הפנימיים עלה כי התלמידים ייחסו לביה"ס מידה נמוכה של עידוד לגילויי מנהיגות.

בהתאם לכך ברור לנו כי חשוב לפצח עם התלמידים את משמעות המושג מנהיגות וכמו כן צריך לשקף להם את הפעולות הרבות שביה"ס עושה כדי לקדם מיומנויות אלו בקרב תלמידיו.
יחד עם זאת זו ללא ספק קריאה לפעולה עבור הצוות החינוכי - לבדוק ולוודא, שאכן נעשים כל המאמצים ומנוצלות כל הפלטפורמות כדי לאפשר לתלמידים להתנסות במיומנויות של מנהיגות ולחוות חוויות מעצימות במהלך שגרת החיים בבית הספר.

כדי שתלמיד ירגיש שביה"ס מעודד אותו להפיק מעצמו את המרב, גם בתחומים שהם אינם לימודיים, על ביה"ס להשקיע מאמצים הן בפיתוח תחושת המנהיגות והן בהובלת התלמידים להכרה שביה"ס אכן משקיע בכך מאמצים.

מטרות:

1. העצמת התלמידים ופיתוח תחושת המנהיגות.
2. המשתתפים יכירו מושגים בתחום המנהיגות.
3. המשתתפים יבינו את הערכים הנלווים למושג מנהיגות.
4. לשקף לתלמידים את מאמצי בית הספר לקידום המנהיגות
5. להניע את התלמידים לפעולה.

מיומנויות המאה ה-21

עבודת צוות, תקשורת ועבודה שיתופית, גמישות ויכולת הסתגלות, יוזמה והכוונה עצמית, כישורים חברתיים ורב תרבותיים, מנהיגות ואחריות, אחריות אישית וחברתית, קבלת החלטות

ערכי אקלים:

- מאמצי בית הספר לעידוד מעורבות חברתית ואזרחית
- "בבית-הספר מעודדים תלמידים לגלות מנהיגות (למשל: להתנדב למועצת תלמידים, ליזום פרויקטים של שיפור בית-ספרי ועוד)".
- "בית-הספר מעודד אותי לקחת חלק פעיל בחיים האזרחיים (כמו להתעניין בנושאים אקטואליים שעל סדר היום הציבורי בקהילה ובמדינה וכו')".

◆ משך הפעילות: 90 דקות

◆ קהל היעד: תלמידי חט"ב וחט"ע

◆ עוזרים: סדין, בריסטולים, טושים, מסקינטייפ, מספרים וסמנים

פתיחה: להפוך את הסדין- כל הקבוצה עומדת על סדין / מפה המונחת מראש על הרצפה. המטרה של הקבוצה היא להפוך את הסדין מבלי שאף אחד מהמשתתפים נוגע ברצפה בשום שלב. (ומבלי שיגרם נזק לסדין)

דיון:

- כיצד הרגשתם במהלך המשימה?
- האם הצלחתם בה? ומתי?
- מה נדרש להצלחה במשימה?
- האם מישהו לקח אחריות יותר מחבריו האחרים? מדוע?
- האם יכולים להיות מספר מנהיגים לסיטואציה אחת?
- האם חייב להיות מנהיג?
- האם צריך לדעת להיות מונהג? מה המשמעות של זה?

המשגה ודיון: בעזרת הטלפונים הסלולארים שלכם נסו להגדיר מהי מנהיגות.

דיון:

- האם קיים מודל אחיד של מנהיגות?
- מה הופך אדם למנהיג?
- האם מנהיגות תלויה באישיות?
- במה שונה מנהיג ממי שאינו מנהיג?

פעילות מרכזית: מותחים בעזרת מסקינטייפ קו המסמן ציר על הרצפה ומניחים עליו מספרים מ 1 עד 5. מחלקים לתלמידים סמנים (מקלות ארטיק או כל דבר אחר דומה). מציגים היגד מתוך המיצ"ב (ניתן לבחור כל אחת מהשאלות הבאות)–

מדד מסכם: מאמצי בית הספר לעידוד למעורבות חברתית ואזרחית
א. "בבית הספר מעודדים תלמידים לגלות מנהיגות (למשל: להתנדב למועצת תלמידים, ליזום פרויקטים של שיפור בית ספרי ועוד)"
ב. "בבית הספר מעודדים את התלמידים להיות חברים בתנועות נוער"
ג. "בית הספר מעודד אותי לקחת חלק פעיל בחיים האזרחיים (כמו להתעניין בנושאים אקטואליים שעל סדר היום הציבורי בקהילה ובמדינה וכו')"
ד. "בית הספר מעודד אותי לעזור בפעילות התנדבותית למען הקהילה"
ה. "בית הספר מעודד אותי לקחת חלק במסגרות למעורבות חברתית (כמו מועצת תלמידים, חונכות וכד')"

מבקשים מהתלמידים לחשוב עד כמה ההיגד הזה נכון לדעתם כאשר 5 מציין מידת הסכמה רבה ואילו 1 מציין מידת הסכמה מעטה. כל תלמיד יניח את הסמן במקום המתאים.

דיון:

- מי מוכן להסביר את הסימון שלו?

➤ מי יכול לתת דוגמאות?

➤ מה צריך לעשות כדי שהמצב ישתפר?

מדיבור לעשיה: מחלקים את התלמידים לשלוש קבוצות.

כל קבוצה מקבלת שאלות ועליה לענות ולהסביר את הנושא עליו עבדה בצורה יצירתית לשאר הקבוצה.

א. ביה"ס מעודד למנהיגות-

1. למה חשוב שביה"ס יעודד למעורבות חברתית? כיצד הוא עושה זאת? מה הקשר בין מעורבות למנהיגות?

2. מה יעזור לי לפעול בתוך ביה"ס או מחוץ לביה"ס? איך אוכיח שגם אני מנהיג?

3. האם בית הספר מאפשר לתלמידים לקחת חלק בתהליכי קבלת החלטות תוך הגדרת תחומי המעורבות שלהם?

4. האם בביה"ס מופעלות תוכניות לפיתוח מנהיגות צעירה בתחומים שונים? (כגון מד"צים, מש"צים, ממ"צים וכדומה).

5. האם בית הספר עוסק בתכנים ובמושגים הקשורים למנהיגות?

ב. ביה"ס מעודד מעורבות בקהילה –

1. היכן התנדבת בתקופה האחרונה? / מתי לאחרונה עשית מעשה טוב עבור מישהו אחר?

2. איך מעורבות חברתית יכולה לקדם אותי בלימודים?

3. אילו פעולות נעשות בביה"ס לעידוד המעורבות החברתית?

4. האם בית הספר מאפשר ומעודד תלמידים ליזום פעולות למען הקהילה בבית הספר ובחברה?

5. האם בית הספר מגדיר מסגרות זמן מסודרות להכשרה וללמידה עיונית המלווה את המעורבות החברתית? האם ניתן זמן ומקום לתלמידים ללמד אחרים על המעורבות החברתית שלהם?

ג. ביה"ס מעודד למעורבות אזרחית –

1. כיצד נושאים אקטואליים שנמצאים בחדשות באים לידי ביטוי בביה"ס? אם לא, כיצד ראוי שיבואו לידי ביטוי?

2. האם בית הספר מקיים מסגרות לדיון בנושאים אקטואליים (שיעורי חינוך, עיתון, אתר אינטרנט וכדומה)?

3. אילו פעילויות נוספות נעשות / צריכות להיעשות בביה"ס כדי לעודד את התלמידים להיות פעילים למען נושאים חברתיים?

4. כיצד מעודדים בביה"ס למנהיגות? האם ניתנת אפשרות לתלמידים להוביל מהלכים בנושאים חברתיים?

5. האם בית הספר נותן מקום לפעילות אקטיבית בסוגיות חברתיות, כגון: קבוצות עניין, מפעלי אזרחות פעילה ועוד?

כל קבוצה מציגה את ממצאיה.

סבב סיכום

מה לקחת/ למדתי? מה התחדד לי? משהו אחד שאני מוכן להתחייב לקחת עליו אחריות מעכשיו